

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta kontroles sistēma (TKS2)

Lietošanas pamācība

**Tranzīts kā secīga muitas
procedūra pēc eksporta
procedūras un reeksporta**

2025

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīts kā secīga muitas procedūra pēc eksporta procedūras un reeksporta

Tranzīta procedūru (T1/T2 vai TIR) - kā secīgo procedūru eksportam vai reeksportam - uzņēmējs piemēro pēc savas izvēles, ievērojot nosacījumu, ka eksportam un reeksportam deklarētās preces jāizved no ES.

Ievēribai! Preces, kurām piemērota tranzīta procedūra, ir obligāti jāizved, un tās nedrīkst novietot muitas noliktavā (MN), brīvajā zonā (BZ) vai pagaidu uzglabāšanas vietā (PUV).

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Priekšrocības noformējot tranzīta procedūru pēc eksporta/reeksporta procedūras:

- Preču konsolidācija;
- Eksporta deklarācijas automātiskā noslēgšanās;
- Muitas noliktavas procedūras vai pagaidu uzglabāšanas vietas galvojuma atbrīvošana;
- Preču valdītāja atbildības maiņa.

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīts kā secīga muitas procedūra pēc eksporta procedūras un reeksporta

T1 kā secīgo procedūru piemēro:

- reeksportam
- Savienības akcīzes preču eksportam
- eksportam uz / caur KKT¹ valsts teritoriju noteiktos gadījumos²

ES lauksaimniecības politikas kompensācijas un ievadmuitas atmaksa

- eksportam uz 3 valsti noteiktajos gadījumos³
ievadmuitas atmaksa

¹ 1987. gada 20. maija Konvencija par kopīgu tranzīta procedūru. Tās līgumslēdzēja puses ir ES dalībvalstis un kopīgā tranzīta valstis: Lihtenšteinas Firstiste, Islandes Republika, Ziemeļmaķedonijas Republika, Norvēģijas Karaliste, Serbijas Republika, Šveices Konfederācija, Turcijas Republika, Apvienotā Karaliste, Ukraina, Gruzija.

² DA 189.panta 1.punkts.

³ DA 189.panta 2.punkts.

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīts kā secīga muitas procedūra pēc eksporta procedūras un reeksporta

T2 kā secīgo procedūru piemēro:

- Savienības preču pārvietošanai uz īpašo nodokļu režīma teritoriju¹ ("EX_CO+T2F")
- eksportam uz / caur KKT valsts teritoriju
izņemot akcīzes preces un KLP (formē T1)

¹ Savienības muitas teritorijas daļas, kurās nepiemēro ES tiesību aktus PVN un akcīzes preču nodokļa piemērošanas jomā (definīcija – DA 1. panta 35. apakšpunktā).

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīts kā secīga muitas procedūra pēc eksporta procedūras un reeksporta

TIR procedūru kā secīgo procedūru piemēro:

- reeksportam
- Savienības preču eksportam
 - *izņemot akcīzes preces, kuras ir izņemtas no TIR garantijas sistēmas*

Ievērībai! TIR procedūru piemēro, ja pārvadājums tiks pabeigts trešajā valstī.

Valsts ieņēmumu
dienests

Funkcionalitāte "EX/EX3 + T (A-tips)" nosacījumi un ierobežojumi

- Visas EX/EX3 deklarācijā norādītās preces, izved ar atbilstošo T/TIR deklarāciju (EX/EX3 preces nevar izvest pa daļām).
- T/TIR deklarācijā papildus var norādīt arī citas preces - preču pozīcijas (piemēram, preces pēc BZ/PU).

Valsts ieņēmumu
dienests

EMDAS funkcionalitāti "EX/EX3 + T" nepiemēro

Piemērojot tranzīta procedūru pasta vai ekspressūtījumu pārvadājumiem (saliktā krava) - tranzīta deklarācijā visas preces (t.sk. EX/EX3) var norādīt vienā preču pozīcijā (norāda vienu HS kodu atbilstoši precei pārvadājumā ar visaugstāko ievedmuitas nodokļa pamatlikmi) - ja tiek izpildīti visi noteiktie nosacījumi (sk. Metodisko materiālu).

EX/EX3 deklarācijas EMDAS AES noslēdz NMI pēc preču izlaišanas tranzīta procedūrā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Ievērbai: par eksportam izlaisto preču uzglabāšanu un izvešanu

Eksportam izlaistās preces, kuras paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, piemērojot tranzīta procedūru, jāuzglabā un jāizved Muitas likuma 23.² panta un MK noteikumu Nr.504¹ 13.punktā noteiktajā kārtībā.

Pirms preču izvešanas no uzglabāšanas vietas EMDAS AES jāiesniedz ierašanās paziņojums.

Tranzīta deklarāciju vai TIR karnetes elektronisko deklarāciju sagatavo pēc eksporta deklarācijas ierašanās paziņojuma reģistrācijas EMDAS AES.

¹ Ministru kabineta 2020.gada 11.augusta noteikumi Nr. 504 "Noteikumi par reģistrētu eksporta vietu un kārtību, kādā informē par preču izvešanu no vietas, kurā var uzglabāt eksporta procedūrā izlaistās preces"

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīts kā secīga muitas procedūra pēc eksporta procedūras un reeksporta: ieteikumi

Pirms T1/T2/TIR noformēšanas reģistrēt EX/EX3 ierašanās paziņojumu un pārlicināties, ka citā ES DV noformētās EX/EX3 deklarācija ir saņemta EMDAS AES.

Ja EX/EX3 deklarācija nav saņemta EMDAS AES, pirms T1/T2 vai TIR deklarācijas (karnetes) noformēšanas, sagaidīt datu saņemšanu EMDAS AES.

Ja dati ilgstoši nav pieejami EMDAS AES – sazināties ar ecustoms@vid.gov.lv par iespējamiem risinājumiem datu saņemšanai. Ja datus nenosūta citas DV sistēma, sazināties ar eksportētāju un citas DV eksporta palīdzības dienestu.¹

¹Ja eksporta vai reeksporta deklarācija nav nosūtīta no citas DV sistēmas, uzņēmējam ir jāinformē eksportētājs un/vai eksporta DV eksporta palīdzības dienests par problēmām datu saņemšanā, kā arī jānoskaidro vai dati tiks nosūtīti EMDAS AES. Ja dati netiks saņemti eksporta procedūras izpildei noteiktajā termiņā, preču izvešanā iesaistītās puses pieņem lēmumu par turpmāko rīcību ar precēm (piemēram, preču nosūtīšana eksportētājam vai citam saņēmējam, pēc deklarācijas anulēšanas, Savienībā u.c.). Ja eksports vai reeksports tiek turpināts ar tranzīta procedūru, eksporta un reeksporta deklarāciju noslēgšana papīra formā netiks veikta, t.i., jāizmanto izstrādātā EMDAS funkcionalitāte.

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Eksporta un reeksporta deklarācijas tiek norādītas HC līmeņa iepriekšējo dokumentu sarakstā ar dokumentu kodu «N830 – Preču eksporta deklarācija»

– Iesaistītās puses	Nosūtīšanas transportlīdzekļi (0)
– Dokumenti	Preču saraksts (1)
– HC (1)	Iesaistītās puses
– Transports	Dokumenti
Nosūtītāja muitas iestāde	Iepriekšējie dokumenti (1)
Galamērķa muitas iestāde	
Saistītā informācija	
– Saistītie paziņojumi (0)	
– Pieprasījumi (0)	
– Versijas (1)	
Vēsture	

☐	Nr.p.k. [▲]	Veids	Atsauces numurs	Informācijas papildinājums
☐	1	N830	25LV0002400000TWB3	

Rezultātu skaits lapā 25 1 no 1

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Funkcionalitāte¹, ievērojot nosacījumus, nodrošina:

- automātisko eksporta (EX) un reeksporta (EX3) deklarācijas datu pārņemšanu "A" tipa T/TIR deklarācijā

bet tikai no LV EX/EX3 deklarācijām – EX/EX3 deklarētājs = T1/T2/TIR deklarētājs

- automātisko EX un EX3 deklarācijas noslēgšanu

Funkcionalitāte paredz aizliegumu T/TIR "D" tipa izmantošanai kā secīgā procedūra.

¹ atbilstoši ES specifikācijām, saskaņā ar SMK 226.panta 2.punktu, DA 189. pants, IA 293. un 329.panta 5. un 6.punkts

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Iesniedzot tranzīta deklarāciju, eksporta/ reeksporta deklarācijas statuss AES Izvešanas muitas iestādē drīkst būt:

- «AER saņemts»
- «Preces uzrādītas IMI»
- «Preces izlaistas tūlītējai izvešanai»

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Katru eksporta/reeksporta deklarāciju ir jāpievieno atsevišķā HC ierakstā:

- Viena EX deklarācija nevar būt norādīta vairākās tranzīta deklarācijās;
- Vienā HC drīkst norādīt tikai vienu EX deklarāciju pie iepriekšējiem dokumentiem;
- Vienu EX deklarācijas MRN var norādīt 2 vai vairāk HC, ja EX deklarācijā ir vairāki dažādi nosūtītāji vai saņēmēji u.tml.

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Iesniedzot tranzīta deklarāciju, tiek veikta eksporta/reeksporta deklarācijas pārbaude:

- eksporta/reeksporta deklarācijas MRN eksistēšanai un statusa atbilstībai IMI;
- preču kodu atbilstībai eksporta/reeksporta un tranzīta deklarācijā;

Tranzīta deklarācijā var tikt norādīts tikai 6 ciparu HS vai 8 ciparu KN kods – tādā gadījumā arī eksporta/reeksporta deklarācijā pārbaudīs tikai pirmos 6 vai 8 ciparus

- tiek pārbaudīts, vai EX deklarācija nav piesaistīta jau citai tranzīta deklarācijai.

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Eksporta/reeksporta deklarācijas pārbaudes rezultātus var apskatīt tranzīta deklarācijas sadaļā «Nosūtītāja muitas iestāde» - «Eksports turpinās ar tranzītu»

<ul style="list-style-type: none">- Muitas iestādes- Galvojumi (1)- Sūtījums ^- Pamata informācija- Iesaistītās puses- Dokumenti- HC (1)- TransportsNosūtītāja muitas iestādeGalamērķa muitas iestādeSaistītā informācija ^- Saistītie paziņojumi (0)	<h3>Eksports turpinās ar tranzītu</h3> <p>Kopējais pārbaudes rezultāts: Veiksmīgs</p> <h4>Eksporta deklarāciju pārbaudes rezultāti (1)</h4> <table border="1"><thead><tr><th>HC Nr.p.k.</th><th>Eksporta deklarācijas MRN</th><th>Pārbaudes rezultāts</th><th>Pārbaudes datums</th></tr></thead><tbody><tr><td>1</td><td>25LV0002400000TXB2</td><td>Pozitīvs</td><td>06.05.2025 13:47:08</td></tr></tbody></table> <p>Rezultātu skaits lapā 25 1 no 1 < ></p> <h4>Eksporta kontroles rezultāti (1)</h4> <table border="1"><thead><tr><th>HC Nr.p.k.</th><th>Eksporta deklarācijas MRN</th><th>Kontrole</th><th>Kontroles datums</th></tr></thead><tbody><tr><td>1</td><td>25LV0002400000TXB2</td><td></td><td></td></tr></tbody></table> <p>Rezultātu skaits lapā 25 1 no 1 < ></p>	HC Nr.p.k.	Eksporta deklarācijas MRN	Pārbaudes rezultāts	Pārbaudes datums	1	25LV0002400000TXB2	Pozitīvs	06.05.2025 13:47:08	HC Nr.p.k.	Eksporta deklarācijas MRN	Kontrole	Kontroles datums	1	25LV0002400000TXB2		
HC Nr.p.k.	Eksporta deklarācijas MRN	Pārbaudes rezultāts	Pārbaudes datums														
1	25LV0002400000TXB2	Pozitīvs	06.05.2025 13:47:08														
HC Nr.p.k.	Eksporta deklarācijas MRN	Kontrole	Kontroles datums														
1	25LV0002400000TXB2																

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas iesniegšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Gadījumā, ja eksporta/reeksporta deklarācijas pārbaudes rezultāti ir neveiksmīgi, tranzīta deklarācija tiek automātiski noraidīta

Noraidīšanas iemesls: Deklarācija ir noraidīta automātiski atbilstoši IE191 ziņojumā saņemtiem eksporta MRN pārbaudes rezultātiem.

- Deklarācija ^
- Pamatnostādnes
- Iesaistītās puses
- Muitas iestādes
- Galvojumi (1)
- Sūtījums ^
- Pamata informācija
- Iesaistītās puses
- Dokumenti
- HC (1)
- Transports
- Nosūtītāja muitas iestāde
- Galamērķa muitas iestāde
- Saistītā informācija ^
- Saistītie paziņojumi (2)

Kontroles rezultāti (0) v			
TIR karnetes numura pārbaude (0) v			
TIR karnetes turētāja pārbaude (0) v			
Eksports turpinās ar tranzītu ^			
Kopējais pārbaudes rezultāts: Neveiksmīgs			
Eksporta deklarāciju pārbaudes rezultāti (1) ^			
HC Nr.p.k.	Eksporta deklarācijas MRN	Pārbaudes rezultāts	Pārbaudes datums
1	25LV000240004YINB1	Negatīvs nezināma MRN dēļ	29.04.2025 10:12:46
			Rezultātu skaits lapā 25 v 1 no 1 < >
Eksporta kontroles rezultāti (1) ^			
HC Nr.p.k.	Eksporta deklarācijas MRN	Kontrole	Kontroles datums
1	25LV000240004YINB1		
			Rezultātu skaits lapā 25 v 1 no 1 < >

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas pieņemšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Kad tranzīta deklarācija tiek pieņemta, tiek veikta atkārtota pārbaude pret eksporta/ reeksporta deklarācijas statusa un preču kodu atbilstību:

- Ja pārbaudes rezultāts ir pozitīvs, tranzīta deklarācija tiek veiksmīgi pieņemta un eksporta/reeksporta deklarācijai izveidojas ierašanās paziņojums;
- Ja pārbaudes rezultāts ir negatīvs, deklarācija tiek pieņemta, bet ir jāveic labojumi vai tranzīta deklarācija jāanulē.

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas pieņemšana, ja ir pievienota eksporta/reeksporta deklarācija

Ja eksporta/reeksporta deklarācija tiek pakļauta kontrolei, tad arī tranzīta deklarācija tiek novirzīta uz kontroli. Informāciju par EX pārvirzīšanu uz kontroli pēc pieņemšanas var apskatīt sadaļā «Nosūtītāja muitas iestāde» - «Eksports turpinās ar tranzītu»

— Transports	1	25LV0002400000TZB0	Pozitīvs	06.05.2025 14:23:15
Nosūtītāja muitas iestāde				Rezultātu skaits lapā 25 1 no 1 < >
Galamērķa muitas iestāde				
Saistītā informācija ^	Eksporta kontroles rezultāti (1) ^			
— Saistītie paziņojumi (6)	HC Nr.p.k.	Eksporta deklarācijas MRN	Kontrole	Kontroles datums
— Pieprasījumi (0)	1	25LV0002400000TZB0	Nē	
— Versijas (2)				

Valsts ieņēmumu
dienests

Tranzīta deklarācijas anulēšana vai neizlaišana tranzītā

Ja pēc veiksmīgas tranzīta un eksporta/ reeksporta deklarācijas sasaistes tranzīta deklarācija tiek anulēta vai preces netiek izlaistas tranzītā, tad eksporta/reeksporta deklarācija tiek «atsaistīta» un atgriežas iepriekšējā IMI statusā. Tādā gadījumā šo EX deklarācijas MRN var norādīt citā tranzīta deklarācijā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Eksporta deklarācijas automātiskā noslēgšana

Atkarībā no tranzīta procedūras veida eksporta/reeksporta deklarācija tiek noslēgta dažādos tranzīta deklarācijas apstrādes posmos:

- Ja ir T1/TIR, tad eksporta/reeksporta deklarācija automātiski noslēdzas pie preču izlaišanas tranzītā;
- Ja ir T2/T2F, tad pamatā eksports tiek noslēgts un kontroles rezultāti tiek reģistrēti, kad tiek noslēgta tranzīta procedūra, ar izņēmuma gadījumiem.

Valsts ieņēmumu
dienests

Eksporta deklarācijas automātiskā noslēgšana

T2/T2F gadījumos, ja faktiskā ierašanās tiek reģistrēta neatbilstošā tranzīta GMI (iestāde neatrodas Kopīgā tranzīta konvencijas valstī ārpus ES, vai iestāde atrodas ES, taču tai nav EXT – Izvešanas iestādes (*Office of Exit*) loma), tad pie ierašanās reģistrēšanas EX deklarācijai tiek reģistrēti neapmierinoši kontroles rezultāti un būs nepieciešami alternatīvie pierādījumi par EX noslēgšanu.

Valsts ieņēmumu
dienests

Eksporta deklarācijas automātiskā noslēgšana

Ja faktiskā ierašanās tiek reģistrēta atbilstošā tranzīta GMI, tad T2/T2F gadījumā EX tiks noslēgts, kad tiks saņemti kontroles rezultāti par tranzīta deklarāciju. EX kontroles rezultāti ir tiešā veidā atkarīgi no tranzīta deklarācijā norādītajiem kontroles rezultātiem.

Valsts ieņēmumu
dienests

Eksporta deklarācijas automātiskā noslēgšana

- Ja tranzīta deklarācijai reģistrēti apmierinoši kontroles rezultāti, tad visām EX deklarācijām arī ir apmierinoši kontroles rezultāti.
- Ja tranzīta deklarācijai reģistrēti neapmierinoši kontroles rezultāti, tad EX deklarācijām arī ir neapmierinoši rezultāti.

Ja tranzīta deklarācijai neatbilstības tiek reģistrētas tikai konkrētiem HC (kur iepriekšējais dokuments ir EX), tad tikai šiem attiecīgajiem EX tiek reģistrēti neapmierinoši kontroles rezultāti, bet pārējiem apmierinoši.

Papildinformācija

VID tīmekļvietnē: <https://www.vid.gov.lv/lv/tranzits>

- Skaidrojumi par tranzīta procedūras piemērošanu un pabeigšanu
- Videoseminārs par TKS2
- Biežāk uzdotie jautājumi
- Ceļa karte atzītajiem saņēmējiem par tranzīta procedūras pabeigšanu
- Citas noderīgas lietas un jaunumi par tranzītu

Valsts ieņēmumu
dienests

NCTShelpdesk@vid.gov.lv

Tālruni:

67121089,

67121090,

67121091,

67121092,

67121093

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

